

Obsah

1 Úvod	7
2 Předmět a metody sociální a kulturní antropologie	9
2.1 Ideové zdroje sociální a kulturní antropologie	9
2.2 Vznik antropologického pojmu kultura	13
2.3 Typologie pojmu kultura	15
2.4 Metody studia kultury v antropologii	16
2.5 Shrnutí – zdroje, předmět a klasifikace antropologie	19
3 Evolucionistická antropologie	23
3.1 Evolucionismus – výzkum kultury v čase	23
3.2 Edward Burnett Tylor – antropologie jako věda o kultuře	26
3.3 Lewis Henry Morgan – antropologie jako dějiny kultury	33
3.4 Shrnutí – přínos evolucionistické antropologie k rozvoji společenských věd	37
4 Difuzionistická antropologie	39
4.1 Difuzionismus – výzkum kultury v prostoru	39
4.2 Grafton Elliot Smith – antropologie jako studium kulturní difuze	41
4.3 Franz Boas – antropologie jako induktivní věda o rase, jazyku a kultuře	44
4.4 Shrnutí – difuzionismus kontra evolucionismus	52
5 Konfiguracionismus	54
5.1 Konfiguracionismus – systémová teorie kultury	54
5.2 Alfred Louis Kroeber – antropologie jako věda o superorganické realitě	56
5.3 Ruth Fulton Benedictová – antropologie jako věda o kulturních vzorech	64
5.4 Shrnutí – konfiguracionismus jako metodologická výzva a zdroj inspirace	77
6 Psychologická antropologie	79
6.1 Osobnost a kultura – antropologická perspektiva	79
6.2 Margaret Meadová – antropologie jako studium osobnosti a kultury	82
6.3 Ralph Linton – antropologie jako studium sociálních rolí	91
6.4 Shrnutí – mezikulturní výzkumy osobnosti a kultury	96
7 Funkcionalistická a strukturálně funkcionalistická antropologie	98
7.1 Britská sociální antropologie – funkcionální perspektiva	98
7.2 Bronislaw Kasper Malinowski – antropologie jako studium potřeb a institucí	99

7.3	Alfred Reginald Radcliffe-Brown – antropologie jako srovnávací sociologie	106
7.4	Edward Evan Evans-Pritchard – antropologie jako věda o smyslu	111
7.5	Max G. Gluckman – antropologie jako studium sociálních konfliktů	116
7.6	Edmund Ronald Leach – antropologie jako kontextuální strukturalismus	120
7.7	Shrnutí – kultura a společnost jako funkční systém	125
8	Strukturální antropologie	128
8.1	Francouzská sociální antropologie – strukturální perspektiva	128
8.2	Claude Lévi-Strauss – antropologie jako studium binárních kontrastů	131
8.3	Shrnutí – kultura jako strukturální systém	139
9	Neoevolucionistická antropologie	141
9.1	Neoevolucionismus – renesance vývojové perspektivy	141
9.2	Leslie Alvin White – antropologie jako kulturologie	143
9.3	Shrnutí – renesance evolucionismu ve vědách o člověku a kultuře	148
10	Ekologická antropologie	150
10.1	Ekologická antropologie – ekosystémová perspektiva	150
10.2	Julian H. Steward – antropologie jako kulturní ekologie	152
10.3	Marvin Harris – antropologie jako kulturní materialismus	157
10.4	Shrnutí – kultura jako adaptivní systém	162
11	Nová etnografie	164
11.1	Nová etnografie – sémiotická a kognitivní perspektiva	164
11.2	Mary Douglasová – antropologie jako studium symbolických forem kultury	168
11.3	Victor Witter Turner – antropologie jako interpretace symbolů	173
11.4	Clifford Geertz – antropologie jako umění a literární žánr	178
11.5	Shrnutí – kultura jako kognitivní a symbolický systém	185
12	Trendy v současné vědě o člověku, společnosti a kultuře	189
12.1	Postmoderní antropologie	189
12.2	Diferenciace přístupů v antropologii	190
12.3	Hledání nové syntézy – sociobiologická perspektiva	192
12.4	Hledání nové syntézy – kulturologická perspektiva	194
12.5	Věda o člověku, společnosti a kultuře v měnícím se světě	198
	Malý slovník antropologických pojmů	199
	Odkazy	206
	Vybraná bibliografie	214
	Jmenný rejstřík	220
	Věcný rejstřík	223

Použité ilustrace pocházejí od kmene Mimbů a Hohokan z Amerického jihužápadu